

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ
เชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3
Factors Affecting the Academic Administration Effectiveness of School in
Chiang Dao District Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 3

ทักษพร อรัญญา

Taksaporn Arunya

มหาวิทยาลัยพะเยา

University of Phayao

น้ำฝน กันมา

Numpon Gunma

มหาวิทยาลัยพะเยา

University of Phayao

E-mail: maytaksapon@gmail.com

Received: 26 April 2024; Revised: 13 December 2024; Accepted: 23 December 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.41$) 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.35$) และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ (X_e) ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_f) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_b) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.106 + .311 (X_e) + .284 (X_f) + .151 (X_b)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .385 (X_e) + .366 (X_f) + .170 (X_b)$$

คำสำคัญ: ปัจจัย, การบริหารงานวิชาการ, ประสิทธิภาพ

Abstract

The objectives of this research article were to 1) study the level of academic administration factors of educational institutions in Chiang Dao district under the Chiang Mai Primary Education Area Office District 3, 2) study the level of academic administration effectiveness of educational institutions in Chiang Dao district under the Chiang Mai Primary Education Area Office District 3, and 3) study the factors affecting the effectiveness of academic administration of educational institutions in Chiang Dao district under the Chiang Dao Primary Education Area Office District 3.

The results showed that 1) the level of academic management factors of educational institutions in Chiang Dao district under the Chiang Mai Primary Education Area Office District 3 was very high ($\bar{X} = 4.22, S.D.=0.41$) 2) The level of factors affecting the effectiveness of academic administration of educational institutions in Chiang Dao District under Chiang Dao Primary Education Area Office District 3 is very high ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.35$) and 3) Factors affecting the effectiveness of academic administration of educational institutions in Chiang Dao District under Chiang Dao Primary Education Area Office District 3 are 3 factors, namely building, location (X_e), media, materials and technology for education (X_f), and teacher factors (X_b).

Forecast equation in raw score form

$$\hat{Y} = 1.106 + .311 (X_e) + .284 (X_f) + .151 (X_b)$$

Forecast equation in standard score form

$$\hat{Z} = .385 (X_e) + .366 (X_f) + .170 (X_b)$$

Keywords: Factors, Academic Administration, Effectiveness

บทนำ

การศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นถือเป็นการศึกษาระดับสำคัญ โดยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้มีพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคม ซึ่งจัดเป็นกระบวนการเสริมสร้างและกระบวนการพัฒนา ให้มีพฤติกรรมความเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ให้ครบทุกด้าน โดยจะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 1 มาตรา 6 โดยได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษานั้นต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยหลัก โดยให้ประสิทธิภาพคนขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการศึกษา

ภารกิจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารงานของสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใช้ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์เป็นจำนวนมาก หากมีการบริหารงานของสถานศึกษาบกพร่องขาดประสิทธิภาพ อาจนำมาซึ่งผลผลิตของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นบกพร่องมีประสิทธิภาพต่ำ อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศเกิดความล่าช้า ในการบริหารสถานศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลนั้นเป็นการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจของการบริหารและจัดการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการด้านการบริหารงานวิชาการอันเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กมล ภูประเสริฐ, 2545)

ภารกิจการบริหารงานวิชาการนั้นถือได้ว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุด หัวใจของการจัดการศึกษา โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจทางวิชาการอย่างถ่องแท้ เพราะภารกิจหลักของสถานศึกษา คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้เรียน สำหรับการบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายตามกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจสำหรับการบริหารและการจัดการศึกษา ได้แก่ 1) การสร้างและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดทำสาระท้องถิ่น 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและงานทะเบียน เทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การพัฒนางานห้องสมุด 8) การนิเทศการศึกษา 9) การแนะแนว 10) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 11) งานพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ 12) งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ซึ่งผู้บริหารการศึกษานั้นต้องมีความตระหนักรู้ให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง และเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการทุกขอบข่าย

จากรายงานสมรรถนะการแข่งขันของไทยในเวทีสากล ปี 2565 (IMD 2022) พบว่า ความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยภาพรวมอยู่ที่อันดับที่ 53 จากทั้งหมด 63 ประเทศทั่วโลก ด้านคุณภาพการศึกษา พบว่า ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี (ผลการสอบ PISA ปี 2018) อันดับที่ 66 จากทั้งหมด 79 ประเทศ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (TOEFL 2018) อันดับที่ 66 จากทั้งหมด 88 ประเทศ จากรายงานผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 การทดสอบความสามารถพื้นฐานระดับชาติ (National Test : NT) รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตกต่ำทั้งของระดับประเทศที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 60 และผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 จากปัญหาดังกล่าวชี้ให้เห็นชัดแล้วว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลในการจัดการศึกษาเพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
3. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

บุคคลที่เป็นตัวแทนของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 39 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและครู รวมทั้งสิ้น 260 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามจำนวน 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลโดยการจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) จำนวน 260 ฉบับ จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	n=260		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านผู้บริหาร (X_a)	4.28	0.56	มาก
2. ด้านครูผู้สอน (X_b)	4.38	0.40	มาก
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (X_c)	4.18	0.54	มาก
4. ด้านงบประมาณ (X_d)	4.08	0.62	มาก
5. ด้านอาคาร สถานที่ (X_e)	4.20	0.44	มาก
6. ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_f)	4.18	0.46	มาก
เฉลี่ยภาพรวม	4.22	0.41	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= 0.41) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครูผู้สอน (X_b) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D.= 0.40) รองลงมา คือ ด้านผู้บริหาร (X_a) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D.= 0.56) และด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านงบประมาณ (X_d) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D.= 0.62)

ตาราง 2 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ	n=260		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (Y_a)	4.27	0.40	มาก
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Y_b)	4.27	0.40	มาก
3. การวัดผล ประเมินผล (Y_c)	4.27	0.39	มาก

ตาราง 2 (ต่อ) ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ	n=260		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (Y_d)	4.23	0.41	มาก
5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Y_e)	4.23	0.42	มาก
6. การนิเทศการศึกษา (Y_f)	4.26	0.41	มาก
7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Y_m)	4.28	0.41	มาก
เฉลี่ยภาพรวม	4.26	0.35	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Y_m) อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.28, S.D. = 0.41) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (Y_g) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (Y_r) และด้านการวัดผล ประเมินผล (Y_i) อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.39) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (Y_j) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Y_k) อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.42)

ตาราง 3 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

Model	R	R ²	Adj.R ²	Std. E	F	Sig.
(X _e)	0.769	0.591	0.589	0.049	372.372**	.000
(X _e) (X _f)	0.808	0.653	0.651	0.045	242.178**	.000
(X _e) (X _f) (X _e)	0.820	0.672	0.669	0.039	175.153**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า เมื่อนำตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยมีปัจจัย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ (X_e) ปัจจัยด้านด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_f) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_b) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) = .820 สหสัมพันธ์ของการพยากรณ์ (R²) = .672 หรือมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 67.20 และมีสัมประสิทธิ์การถดถอย Adj. R² = .669 หรือร้อยละ 66.90

ตาราง 4 สัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตัวพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน		Sig.
	b	Std.Error	β	t	
ค่าคงที่ (a)	1.106	0.150		7.108	0.000
1. ด้านอาคาร สถานที่ (X _e)	0.311	0.385	0.385	6.399	0.000
2. ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X _f)	0.284	0.366	0.366	6.265	0.000
3. ด้านครูผู้สอน (X _b)	0.151	0.170	0.170	3.860	0.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.106 + .311 (X_e) + .284 (X_f) + .151 (X_b)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .385 (X_e) + .366 (X_f) + .170 (X_b)$$

อภิปรายผล

1. ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เนื่องจากปัจจัยทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านงบประมาณ ด้านอาคาร สถานที่ และด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิชาการของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล จะขาดด้านใดด้านหนึ่งไม่ได้ โดยที่ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถจูงใจให้ครูร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการทางการสอน การจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับนักเรียนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการที่ดี โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการจัดสรรงบประมาณให้งานวิชาการเหมาะสมคุ้มค่า มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกสถานศึกษาอย่างหลากหลายและมีการใช้สื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหลากหลายและเหมาะสมต่อตัวผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา ทองหัตถา (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติกาญจน์ หลวงแสน (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการแบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อันเนื่องมาจากการวัดผล ประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ว่าด้วยการพัฒนาผู้เรียน ประกอบกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันทำให้สถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา โดยคำนึงถึงการพัฒนหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา สถานศึกษามีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาด้านระบบการเรียนรู้อันเนื่องมาจากการเรียนรู้อัตโนมัติตามความเหมาะสมของ

ผู้เรียน มีการวัดผลประเมินผลด้วยวิธีที่ถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษายังส่งเสริมให้ครูผู้สอน พัฒนาสื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ PLC เพื่อวิจัยพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีการนิเทศการศึกษาเพื่อให้ คำแนะนำ ปรีกษา ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้ กำลังใจ เพื่อสร้างความตระหนักในหน้าที่ครูผู้สอน และส่งเสริมการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน ด้วยการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยม จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยม จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐ ธิดา งามตา (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการของศาลศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมากเช่นเดียวกัน

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า มีปัจจัย 3 ปัจจัย ได้แก่ ด้านอาคาร สถานที่ (X_e) ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_f) และด้านครูผู้สอน (X_b) เป็นตัวแปร พยากรณ์ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้ $\hat{Y} = 1.106 + 0.311X_e + 0.284X_f + 0.151X_b$ และ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z} = 0.385X_e + 0.366X_f + 0.170X_b$ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยการมุ่งเน้นพัฒนาผู้บริหาร ครูและ นักเรียนให้มีคุณภาพ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยใช้พื้นที่เป็นฐานในพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามบริบทพื้นที่ของโรงเรียน มีนวัตกรรมและผสมผสานมีการใช้เทคโนโลยีเป็นกลไกในการขับเคลื่อน เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของนฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2565) วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านอาคาร สถานที่ เป็น ตัวพยากรณ์ที่ดีในการทำนายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการ จัดการเรียนรู้อาศัยความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ โดยจัดให้มีสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษามีแหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและนอกห้องเรียน และสอดคล้อง กับการศึกษาของ ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่าด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการทำนายที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากสถานศึกษาจัดหา ผลิตและพัฒนาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จำเป็นต่อ การบริหารงานวิชาการ เลือกใช้สื่อได้ตามความเหมาะสม ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพียงพอ และเอื้อ ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น มีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่ง สืบค้นความรู้บน เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้เรียน มีการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาหรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทาง การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ไทพนา ป้อมหิน และคณะ (2562) วิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านครูผู้สอน เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการทำนายที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการ

บริหารงานวิชาการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนเป็นบุคคลที่แสวงหาความรู้และแนวคิดใหม่ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่างๆ และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามพันธกิจเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี มนุษย์สัมพันธ์ดี และพัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่อง ประสิทธิภาพ

สรุป

1. ผลการศึกษาระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านงบประมาณ ด้านอาคาร สถานที่ และด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก แต่น้อยกว่าทุกด้าน ดังนั้น ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณโดยให้ครูผู้สอน บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ และผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ทรัพยากรและงบประมาณโดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ มุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ ทั้งนี้สถานศึกษาควรได้รับการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มากขึ้น

2. ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ซึ่งมี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อการเรียนรู้ และผู้สอน บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีระบบการคัดเลือกสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนทำ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในสถานศึกษา และสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาดตนเองในเรื่องการวิจัยเพื่อการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนให้กับสถานศึกษาอื่นๆ

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ (X_c) ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_f) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_b) ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น สถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ควรให้ความสำคัญเรื่องอาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และครูผู้สอน มากที่สุด เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

2. ควรศึกษาปัจจัยทางตรงและปัจจัยทางอ้อมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2547). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: เมทีทิพย์.
กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3)
พ.ศ.2553. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู พ.ศ. 2552. กรุงเทพมหานคร:
กระทรวงศึกษาธิการ.
กัลยา ทองหัตถา. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะ
ศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
ชุตติกาญจน์ หลวงแสน. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก
จังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยม จังหวัด
พิษณุโลก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
ณัฐริดา งามตา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง. การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
ไทพนา ป้อมหิน, รชฎ สุวรรณภูฏ, ทศนา ประสานตรี. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. วารสารครุ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 1(1), 1-12.
นฤมล มณีแดง, สมใจ สืบเสาะ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1. วารสารนวัตกรรมการศึกษา
และการวิจัย, 7(1), 1-16.